

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	02.12.2025 15:14:27 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (7 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus

kirjaamo@metsa.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: ELY-keskuksen lausuntopyyntö 6.10.2025, POPELY/3029/2021

Metsähallituksen lausunto luonnonsuojelulain 35 § mukaisesta arvioinnista koskien Leuvannevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutuksia Haapaveden lintuvedet ja suot (FI1100001, SAC/SPA) Natura-alueeseen

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pyytää Metsähallitukselta lausuntoa luonnonsuojelulain 35 § mukaisesta arvioinnista koskien Leuvannevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen vaikutuksia Haapaveden lintuvedet ja suot (FI1100001, SAC/SPA) Natura-alueeseen. Arviointi on osa hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Metsähallitus antaa erillisen lausunnon ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Uusiutuva Energia Leuvanneva Oy suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamista Siikalatvan sekä Siikajoen kuntiin. Hankealueen pinta-ala on noin 60 km². Hankkeessa tarkasteltavat voimajohtovaihtoehdot ulottuvat lisäksi Raahen ja Haapaveden kaupunkien alueelle. Leuvannevan hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan tuulivoimaloiden osalta kolmea toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehdossa VE1 tuuli- ja aurinkovoimapuistoon sijoittuisi 41 tuulivoimalaa, VE2 vaihtoehdossa 35 voimalaa ja VE3 vaihtoehdossa 32 voimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 310 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW. Lisäksi kaikissa vaihtoehdoissa alueen eteläosaan, käytöstä poistuville turvetuotantoalueille sijoitettaisiin aurinkovoima-alueita noin 120–600 hehtaarin alueelle.

Tuotantoalueen sähköasema tai -asemat liitetään sähköverkkoon uudella 400 + 110 kilovoltin voimajohdolla, joka rakennetaan joko Raahen Lumijärven (SVE1) tai Haapaveden Pihtinevan sähköasemalle (SVE2A ja SVE2B). Vaihtoehdosta riippuen sähkönsiirtoreitin pituus on noin 25–33 km, ja reitit sijoittuvat pääosin olemassa olevien voimajohtokäytävien yhteyteen.

Lähimmät voimalapaikat sijoittuvat lähimmillään noin 3,5 km (VE1 ja VE2) tai 3,8 km (VE3) etäisyydelle ja aurinkovoiman tuotantoalueet 2,6 km etäisyydelle Haapaveden lintuvedet ja suot (SPA/SAC FI1100001) Natura 2000 -alueen rajasta. Voimajohtovaihtoehto SVE2A sijoittuu Natura-alueelle noin 750 metrin matkalla ja SVE2B sivuaa Natura-alueen itäreunaa lähimmillään noin 20 m päästä. Nykytilanteessa

Natura-alueen itäosaan sijoittuu kaksi Fingridin omistuksessa olevaa voimajohtoa. Natura-alueen kohdalla em. johdot siirtyvät yhteispylväisiin, mutta muuten ne sijoittuvat johtoalueelle rinnakkain.

Haapaveden lintuvedet ja suot Natura-alue on sisällytetty Natura-alueverkostoon sekä lintu- että luontodirektiivin mukaisena alueena. Natura-alueen suojeluperusteisiin kuuluvat luontodirektiivin luontotyytit 3160, 3260, 7110, 7140, 7310 ja 9010. Näistä pinta-alaltaan suurimpia ovat humuspitoiset järvet ja lammet, aapasuot sekä keidassuot. Luontodirektiivin liitteen II ja IV lajeista suojelun perusteena on saukko ja lintudirektiivin mukaisena suojeluperusteena on 47 lintulajia.

Metsähallitus hallinnoi alueita Natura-arvioinnissa tarkastellulla Haapaveden lintuvedet ja suot Natura-alueella. Hankealuetta lähin Natura-alueen osa on Haapaveden lintuvesien ja soiden luonnonsuojelualue. Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain (9/2023, LSL) 35 §:n mukaisena Natura-alueiden hallinnasta vastaavana luonnonsuojelun viranomaisena. [REDACTED]

Laadittu Natura-arviointi (Afry Finland Oy, 29.8.2025)

Lähtöaineisto

Natura-arvioinnin lähtöaineistona on käytetty olemassa olevia aineistoja, eikä arviointia varten ole tehty erillisiä maastokäyntejä. Luontotyyppien sijoittumisen osalta tietolähteenä on käytetty Metsähallituksen suojelualueiden biotooppiaineiston paikkatietoja. Sähkönsiirron vaikutusalueen osalta luontotyytit on inventoitu vuonna 2006.

[REDACTED]

karttatarkastelun pohjalta arvioitiin saalistelu-, soidin- tai ruokailulentojen suuntautumisesta (petolinnut, pöllöt, kuikkalinnut, sorsalinnut, kurki).

Yhteisvaikutuksissa huomioitiin jo rakennetut sekä suunnitellut ovat tuulivoimahankkeet lähtötietoaineiston perusteella. Yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitiin myös Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihtokäytännön varten laadittu Natura-arviointi.

Hankkeen vaikutukset alueen suojeluperusteina oleviin luontotyyppisiin

Arvioinnin mukaan tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoalueiden rakentamisesta ja toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleville luontotyypeille. Myöskään yhteisvaikutuksia ei arvioida aiheutuvan.

Sähkönsiirtovaihtoehtojen SVE2A:n ja SVE2B:n arvioidaan aiheuttavan vaikutuksia luontotyyppeihin keidassuot (7110) ja Puustoiset suot (91D0). Rakentamisen ja reunavaikutuksen aiheuttamat vaikutukset ulottuisivat keidassoille 4–4,5 hehtaarin ja puustoisille soille 4–4,5 hehtaarin alueelle. Sähkönsiirtovaihtoehdon SVE2B mukainen rakentaminen altistaa Natura-alueen noin 2 hehtaarin alueella reunavaikutukselle molempien luontotyyppien osalta yhteensä. Vaikutukset keidassoiden ja puustoisten soiden osalta arvioidaan merkittävän heikentäviksi vaihtoehdossa SVE2A ja ei merkittävästi heikentäviksi vaihtoehdossa SVE2B.

Hankkeen vaikutukset alueen suojeluperusteena olevaan saukkoon

Arvioinnin mukaan hankkeesta ei aiheudu vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena olevalle saukolle. Myöskään yhteisvaikutuksia ei arvioida aiheutuvan.

Hankkeen vaikutukset alueen suojeluperusteina oleviin lintudirektiivin liitteen I lajeihin

Tuulivoiman tuotantoalueen arvioidaan aiheuttavan vähäisiä vaikutuksia kurjelle, teerelle, metsolle, suopöllölle ja hiiripöllölle. Vaikutusten ei arvioida olevan merkittäviä yksin eikä yhdessä muiden hankkeiden kanssa. [REDACTED]

[REDACTED] Aurinkovoiman tuotantoalueen ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia suojelun perusteena oleviin lintulajeihin [REDACTED]

[REDACTED] Sähkönsiirron ei arvioida aiheuttavan merkittäviä yhteisvaikutuksia (törmäysriski) suojelun perusteena olevaan linnustoon, mikäli lievennystoimet toteutetaan.

Leuvannevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeesta (kaikki sähkönsiirto- ja hankevaihtoehdot huomioituna) ei arvioida, lievennystoimenpiteet ja yhteisvaikutukset huomioiden, aiheutuvan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia *Haapaveden lintuvedet ja suot Natura 2000* -alueen suojeluperusteena oleville lintudirektiivilajeille tuulivoimahankevaihtoehdolla VE3.

Metsähallituksen lausunto

Arvioinnin asianmukaisuus ja käytetyt aineistot

Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinnissa on tunnistettu alueiden suojeluperusteina olevat lajit ja luontotyytit sekä luontotyyteille ominainen lajisto pääosin asianmukaisesti. Metsähallitus katsoo, että lähtöaineisto mahdollistaa Natura-alueeseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin ja johtopäätösten tekemisen sen pohjalta lukuun ottamatta linnustoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa käytettyjä aineistoja. Arvioinnissa kuvatuissa aineistoissa ei ole mainittu, että maastaselvityksiä olisi tehty, mutta YVA-aineistojen perusteella [REDACTED] ja voimajohtoreittien kasvillisuus selvitysten yhteydessä tarkkailtu muuta lajistoa. Jää epäselväksi, onko näitä hyödynnetty Natura-arvioinnissa.

Vaikutusten arviointi on pilkottu kolmeen osaan arvioiden erikseen Tuulivoimaloiden, aurinkovoiman tuotannon ja sähkönsiirron vaikutuksia. Metsähallitus katsoo, että hankkeen vaikutukset kokonaisuutena on esitetty puutteellisesti. Kyseisellä rakenteella olisi olennaista kiinnittää huomiota johtopäätöksiin, jotta hankkeen kokonaisvaikutusten arviointi olisi yksiselitteinen.

Lisäksi hankkeen vaikutukset on vedetty yhteen lieventävien toimenpiteiden kanssa, jolloin kokonaisvaikutukset ilman lieventäviä toimenpiteitä ei käy ilmi. Metsähallitus huomauttaa, että toimenpiteiden vaikutukset suojeluperusteisiin tulee Natura-arvioinnissa arvioida perusteellisesti sekä ilman lieventäviä toimenpiteitä että lieventävien toimenpiteiden kanssa.

Vaikutukset alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin

Metsähallitus pitää hyvänä, että Natura-alueen ylittävän voimajohtovaihtoehto SVE2A:n vaikutusalue on rajattu laajasti ja varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Kuitenkin vaikutusten arvioimiseksi olisi ollut hyvä kuvata esimerkiksi voimajohtopylväiden mahdollinen sijoittuminen Natura-alueelle ja rakentamiseen liittyvät työvaiheet. Metsähallitus kiinnittää huomiota siihen, että arvioinnissa on arvioitu vaikutukset luontotyyppille puustoiset suot (91D0), joka ei ole suojelun perusteena. Arvioinnissa (s. 10) mainitaan, että luontotyyppi esiintyy päällekkäisenä aapasuokuvioiden kanssa. Metsähallitus huomauttaa, että puustoisten soiden kuviot ovat päällekkäisiä keidassoiden (7110) kanssa, joten koko voimajohtoalueen aiheuttamat vaikutukset kohdistuvat Natura-luontotyyppiin keidassuot. Metsähallitus katsoo, että väärän luontotyypin arviointi (puustoiset suot) ei kuitenkaan vaikuta arvioinnin johtopäätökseen.

Keidassuot-luontotyyppi on Natura-alueen keskeinen suojelun peruste ja lisäksi se kuuluu ensisijaisesti suojeltaviin luontotyypeihin, joiden säilyttämisestä EU-maat ovat erityisessä vastuussa. Euroopan unionin tuomioistuimen vuonna 2013 antaman päätöksen (C-258/11) mukaan hanketta ei voi haitallisten vaikutusten vuoksi hyväksyä, jos hankkeesta tai suunnitelmasta aiheutuu Natura-alueen suojeluperusteena olevan, ensisijaisesti suojeltavan luontotyypin pysyvää ja korjaamatonta menettämistä. Ko. päätöksen mukaan pysyvä menettäminen voidaan katsoa merkittäväksi, vaikka menetettäisiin vain pieni osa luontotyyppiesiintymästä. Metsähallitus pitää Natura-alueen kiertävää sähkönsiirtovaihtoehtoa SVE2B SVE2-vaihtoehtoista parempana sen varmistamiseksi, ettei Natura-alueen luontotyyppiin kohdistu merkittävää heikentymistä.

Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, ja toteaa, että todennäköisesti hanke ei yksin eikä yhdessä muiden hankkeiden kanssa aiheuta merkittävää heikennystä Natura-alueen suojelun perusteena oleville luontotyypeille lukuun ottamatta sähkönsiirtovaihtoehtoa SVE2A. Metsähallitus pitää oikean suuntaisena arviointia, jonka mukaan sähkönsiirtovaihtoehto SVE2A:n vaikutukset suojeluperusteisiin arvioidaan merkittävästi heikentäväksi.

Vaikutukset alueen suojeluperusteena olevaan saukkoon

Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, ja toteaa, että todennäköisesti hanke ei yksin eikä yhdessä muiden hankkeiden kanssa aiheuta merkittävä heikennystä Natura-alueen suojelun perusteena olevalle saukolle.

Vaikutukset alueen suojeluperusteena olevaan linnustoon

Arvioinnin mukaan, vaikka kurjen päämuuttoreitti kulkee usean tuulivoimahankealueen kautta, ei yhteisvaikutusten aiheuttaman törmäysriskin arvioida olevan merkittävä. Metsähallitus huomauttaa, että kuten arvioinnissakin on todettu, kurki välttää tuulivoima-alueita ja siten tuotantoalueiden yhteisvaikutukset välttämiskäyttäytymisen näkökulmasta olisi ollut johdonmukaista arvioida. Toisin sanoen, arviointia ei ole tehty siitä, mikä merkitys on päämuuttoreitin siirtymisellä Natura-alueen kurjille. Kurkeen kohdistuvien vaikutusten arvioinnista Metsähallitus huomauttaa myös, että häiriövaikutusten merkittävyyden arvioinnissa olisi ollut hyvä kuvata arvioidun häiriövyöhykkeen osuus kurjen elinympäristöksi soveltuvasta Natura-alueesta.

Arvioinnissa todetaan, että lievennystoimet huomioiden sähkönsiirtovaihtoehdot eivät aiheuta merkittäviä vaikutuksia suojelun perusteena olevalle linnustolle. Metsähallitus huomauttaa, että sähkönsiirtolinjan vaikutuksia ei ole arvioitu ilman lieventäviä toimenpiteitä. YVA-selostuksen mukaan voimajohtoreitit kartoitettiin noin 100 metrin leveydeltä suunnitellun johdon keskilinjasta kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta. Maastonselvitysten yhteydessä havainnoitiin myös alueen linnustoa ja muuta elämistää. Varsinaisia linnustonselvityksiä sähkönsiirtoreiteillä ei ole tehty. Metsähallitus katsoo, että Natura-alueen osalta tieto pesimälinnustosta ei ole riittävä, jotta merkittävän haitan aiheutuminen suojelun perusteena oleville lajeille voidaan sulkea pois. Lieventävinä toimenpiteinä esitetyt huomiomerkinnät vähentävät törmäysriskiä ja rakentamisen ajoittaminen pesimäaikaista häiriötä. Lievennystoimenpiteet eivät kuitenkaan vähennä elinympäristömenetyksestä aiheutuvia vaikutuksia.

Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, ja toteaa, että [REDACTED] lukuun ottamatta tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoalueen aiheuttamat Natura-alueen suojelun perusteena oleviin lintulajeihin kohdistuvat vaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä. [REDACTED]

Lievennystoimet

Arvioinnissa esitetään lievennystoimenpiteiksi linnustovaikutusten [REDACTED] [REDACTED] huomioimiseksi voimajohtojen huomiomerkintöjä pylvään yläpään johtoon ja voimajohdon rakennustöiden ajoittamista Natura-alueen läheisyydessä pesimäkauden (1.3.–15.8.) ulkopuolelle. Metsähallitus yhtyy käsitykseen voimajohtojen huomiomerkintöjen ja rakennustöiden ajoittamisen tärkeydestä, mutta toteaa, että jotkin petolinnut alkavat pesiä ja teeri soidintaa jo helmi-maaliskuussa ja kurkien syysmuutto jatkuu aina lokakuun lopulle asti.

Arvioinnin mukaan voimalat 31-35 aiheuttavat suurimman vaikutuksen [REDACTED]. Näiden voimaloiden poistamista ei esitetä lieventävänä toimenpiteenä mutta voimalat 33-35 puuttuvat toteutusvaihtoehdosta VE3. Metsähallitus katsoo, että eniten vaikutuksia linnustolle aiheuttavien voimaloiden 31-35 poistaminen olisi perusteltua [REDACTED] toimenpide vähentäisi myös muuhun linnustoon kohdistuvia, joskin vähäisiksi arvioituja, vaikutuksia ja mahdollistaisi linnuston elinympäristöjen säilymisen sekä turvallisen siirtymisen Natura-alueen ja hankealueella sijaitsevan linnustollisesti arvokkaaksi tunnistetun Kivijärven suoalueen välillä. Linnustoselvitysten perusteella kyseisellä alueella on havaintoja lajeista, jotka ovat myös Natura-alueen suojelun perusteena.

Johtopäätökset

Metsähallitus yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, jonka mukaan tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoalueet eivät merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luontotyyppejä ja lajeja [REDACTED] lukuun ottamatta. Metsähallitus katsoo, että [REDACTED] vaikutusten arvioinnissa on epävarmuutta, jonka vuoksi merkittäviä vaikutuksia ei voi sulkea pois.

Metsähallitus pitää oikean suuntaisena arvioinnin päätelmää, jonka mukaan sähkönsiirtovaihtoehto SVE2A aiheuttaa merkittävää heikennystä Natura-alueen suojeluperusteisiin ja ei siten ole toteuttamiskelpoinen. Sähkönsiirtovaihtoehdon vaikutukset lintulajeihin on myös arvioitu puutteellisesti.

Tämän lausunnon ovat valmistelleet maankäytön erityisasiantuntijat Saara Airaksinen ja Harri Taavetti

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

- Liite 1. Metsähallituksen lausunto Leuvannevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen Natura-arvioinnista, salassa pidettävät petolinnut